

BODA József

A terrorizmus rövid története és az ellene való fellépés lehetőségei

Tizenkilenc évig, mint mélyeségi felderítő szakasz-, századparancsnok és a különleges rendeltetésű felderítő zászlóalj törzsfőnöke az volt a feladat, hogy diverziós /terrorista/ feladatokra készítsem a katonáimat és tisztjeimet. Több száz katonát képeztem ki „különleges feladatok” végrehajtására.

1991-óta, mint a rendőrség terrorista ellenes egységének parancsnok helyettese, békefenntartó rendőri egységek parancsnoka és nemzetközi képzéssel foglalkozó intézmények vezetője arra oktatom és készítem fel a rendvédelem területén dolgozó hazai és külföldi kollégákat, hogy sikeresen tudjanak fellépni a nemzetközi szervezett bűnözés és terrorizmus ellen.

A terrorizmus fogalma, kialakulása

A fogalom meghatározása nem egyszerű dolog, hiszen aki az egyik oldal számára terrorista az, másoknak nemzeti hős.¹

Maga a kifejezés a francia forradalom idején /1793–94/ keletkezett és ekkor még pozitív töltést hordozott, hiszen a *regime de la terreur* a terror uralma, ahogyan azt Robespierre vezette forradalmárok, nevezték a forradalom ellenségei ellen irányult. A terror uralma idején közel 400 000 embert – köztük gyerekeket is – bebörtönöztek, és közülük több ezret kivégeztek.

A terrorizmus fogalma az eltelt évek során természetesen változott, hiszen ma már a politikai terrorizmus mellett megjelent a vallási, forradalmi és állami terrorizmus is.

Ha elfogadjuk azt a tényt, hogy a terrorizmus nem több és nem kevesebb, mint egy erőszakos, kíméletlen technikája a megfélemlítésnek, akkor nem ütközünk bele sem, erkölcsi megfontolásokba sem szociál-politikai ideológiákba.

Más megfogalmazás szerint a terrorizmus politikailag motivált, szándékos erőszak alkalmazása nacionalista csoportok és titkos állami ügynökök által.² (Lásd glosszáriumot)

A terror alkalmazása szinte egyidős az ember megjelenésével a földön.³

A mai terrorista csoportok elődjei már Római Birodalom területén is megtalálhatóak voltak. Krisztus utáni I. században Palesztinában zsidó ellenálló csoportok követtek el gyilkosságokat rómaiak és az őket támogató zsidók körében. A XII–XIII. században orgyilkosokkal ölettek meg a Keresztes Hadjáratok vezetőit és a muzulmán vallási vezetőket is. A XIX. Században Írországból és Oroszországban anarchista csoportok működtek, Ferenc Ferdinánd trónörökösét szintén orgyilkos végzett.

A Közel-Keleten sem ma kezdődtek a terrorista akciók. A brit fennhatóság alatt lévő Palesztinában 1936–39 között Arab Felkelés zajlott. A zsidó ellenállási mozgalom szintén terrorista eszközöket és csoportokat alkalmazott a zsidó állam függetlenségének megvalósításához. A XX. századot szinte szünet nélküli háborúk és terroristatámadások jellemezték a térségben az arab államok és Izrael között /1949, 1967, 1973/.

Megalakultak a különböző palesztin terrorista csoportok, melyek a mai napig merényleteket követnek el elsősorban izraeli és amerikai érdekeltségek ellen. 1968-ban kezdődnek a repülőgéprablások, 1972-ben került sor az izraeli sportolók meggyilkolására a müncheni olimpián, amire azután Izrael hasonló terrorista módszerekkel válaszolt. A terrorizmus nemzetközivé szélesült. 1979-től számíthatjuk a fegyveres „harcos” iszlám megjelenését, amely a Síta muzulmánok győzelmével kezdődött Iránban és amerikai túsok ejtésével folytatódott. A túszejtés egy új iparágá fejlődött ebben az időben. Szélsőséges iszlám fundamentalisták 1981-ben megölik Szadat egyiptomi elnököt is. A Közel-Keleten tovább folynak a terrorista támadások Libanon izraeli megszállása után, sőt a helyzet még feszültebbé válik, hiszen polgárháborús helyzet alakul ki és a békefenntartók közül is több százan halnak meg a terrorista támadások során. A „harcos iszlám” pedig terjeszkedik az arab világban. 1995-re már 14 ilyen csoport működik Európában és a világ más részein. Az Amerikai Egyesült Államoknak két fronton is fel kell vennie a küzdelmet a terrorista szervezetekkel, hiszen belső és külső támadások is érik. A terrorista csoportok jól kihasználva a demokratikus állami intézmények számukra nyújtott előnyeiket, borzalmas pusztítást okoztak 2001. szeptember 11-én.

A nemzetközi terrorizmus fokozódó veszélyt jelent a demokratikus berendezkedésű államok számára.

A terrorizmus jelenlegi helyzete

Európában a baloldali szélsőséges csoportok tevékenysége mérséklődött. Viszont a radikális nacionalista szervezetek továbbra is komoly fenyegetést jelentenek. A volt Szovjetunió és Jugoszlávia területén etnikai eredetű nagyon mélyen gyökerező, sokszor fegyveres konfliktusba és terrorista cselekmé-

nyekbe torkoló helyzetek alakulnak ki. Szerencsére az ilyen jellegű támadások száma az utóbbi időben csökkenést mutat. Az Európai Unió listát készített az általa terroristának minősített szervezetekről és csoportokról.

Eurázsziában a volt Szovjetunió tagállamai területén szerveződtek meg a különböző elsősorban etnikai alapon működő terrorista csoportok. A csecsen terroristák véres akcióiról már mindenki hallott, de Azerbajdzsánban, Grúziában és Kazahsztánban is működnek iszlám terrorista csoportok.

Afrikában elsősorban etnikai alapokon szerveződtek meg azok a terrorista csoportok, amelyek népiertással és tömeggyilkosságokkal próbálták megszerezni a hatalmat az adott országban. Néhány afrikai országban menedéket és támogatást is kapnak ezek a terrorista szervezetek.

A Közel-keleten évtizedek óta zajlik az arab – izraeli konfliktus, amely már eddig is több ezer ártatlan ember életét követelte.

Algériában fegyveres iszlám csoportok hajtanak végre borzalmas gyilkosságokat az Iszlám nevében.

Egyiptomban szintén megtalálhatók az iszlám fanatikus hívei, akik turisták meggyilkolásával próbálják meg aláásni a törvényes hatalmat.

Ázsiában hemzsegnek a különböző terrorista szervezetek. Afganisztánban a Tálibok, India Kaszmír tartományában iszlám terrorista csoportok működnek, de jelen vannak Pakisztánba, Sri Lankán és megtalálhatók még elszórt csoportjaik Kelet-Timoron, Kambodzsában, Laoszban és Vietnamban is a fennálló hatalom ellen alkalmazva a terror eszközeit. A Fülöp-szigeteken, Burmában, Malajziában és Japánban is komoly gondot okoznak a kormányoknak.

Latin-Amerikában szintén aktívak a különböző terrorista mozgalmak. Kolumbiában ez elsősorban Amerika ellenes tevékenységet jelent. Megtalálhatók azonban a terrorista csoportok Argentínában, Ecuadorban és Peruban is.

Az Egyesült Államok külügyminisztériumának elemzői 39 terrorista szervezetet azonosítottak a 2001. szeptember 11-i terrortámadás után. Az igazságügy minisztérium pedig 22 terrorista személy ellen adott ki körözést.

A legutóbbi terrortámadásokból levonható néhány fontos tanulság: változik a fenyegetések jellege; a nemzetközi terrorizmus jól megtervezett és lélektani szempontból igen hatásos akciókat hajt végre; nemzetközi összefogásra van szükség ez ellene való hatékony fellépésre; a felderítés és a hírszerzés a leghatékonyabb eszköze a megelőzésnek; meg kell fosztani a lehetséges pénzforrásaitól a terrorista szervezeteket; fel kell készülni, hogy megelőzhessük és megakadályozhassuk a támadásokat.

A terroristák motivációja és stratégiája

A terrorizmus másként jelentkezik ma, mint a hatvanas, hetvenes vagy akár a nyolcvanas években. Az 1980-as években, a legtöbb országban sikerült is visszaszorítani a támadásokat, most még kegyetlenebb formában és új alakban tért vissza és politikai akaratot hivatott megvalósítani.

A motivációk széles skálája sorolható fel: politikai terrorizmus, etnikai, faji alapú terrorizmus, nacionalista indíttatású terrorizmus, ideológiai érdekű terrorizmus, vallási fanatizmusból gyökerező terrorizmus, pszichológiai terrorizmus, jogi alapokat felhasználó terrorizmus, gazdasági érdekelttségű terrorizmus, szociológiai indoklású terrorizmus, katonai terrorizmus.

Stratégiai céljuk általában az adott ország, állam, rendszer rendjének erőszakos úton történő megváltoztatása és a hatalom /politikai, gazdasági, ideológiai stb./ megszerzése.

A nemzetközi terrorista támadások számának alakulása 1981–2000 között hullámzó tendenciát mutat.⁴

A magyarországi helyzet

A rendszerváltás előtt az ország politikai vezetésének tudtával és beleegyezésével a baloldali terrorista csoportok hazánktól ideológiai és logisztikai támogatást kaptak. Itt pihentek meg az egyes akciók után és készültek fel a következő bevetésre.

A rendszerváltás után ez megváltozott és nem adunk többé menedéket semmiféle terrorista mozgalomnak, csoportnak. Országunk bár nem vált a nemzetközi terrorizmus célpontjává, de főleg a kilencvenes évek elején követtek el terrorcselekményeket és terrorisztikus jellegű bűncselekményeket Magyarországon. Ezek közül a legsúlyosabb az Izraelbe kivándorló orosz zsidók ellen elkövetett robbantásos merénylet volt, melyben több személy – köztük rendőrök is – súlyosan megsérültek. Merényletek sorozatára is sor került ebben az időszakban, hiszen támadás érte a kolumbiai és a török nagykövetség munkatársait is.

A terrorista csoportok által alkalmazott módszereket és eszközöket használják igen nagy hatékonysággal a szervezett bűnözői csoportok is. Jól emlékszünk még arra, hogy a kilencvenes évek közepén véres leszámolásoktól és robbantásos merényletektől volt hangos Budapest és a vidék egyaránt. Megjelentek az orosz ajkú volt titkosszolgálati ügynökökből és a hadsereg különleges alakulataiból alakult szervezett bűnözői csoportosulások és leszámoltak az ilyen terrorista módszerekhez nem szokott magyar bűnözői csoportokkal.

A Rendőrség különböző módszerek alkalmazásával vette fel a küzdelmet elsősorban a lakosságot sokkoló robbantásos bűncselekményekkel szemben. Ide tartozik a Készenléti Rendőrség Bombaadat Központjának létrehozása, mely nyilvántartja, elemzi, értékeli a beérkezett adatokat, és javaslatokat tesz a megelőzés, felkészítés formáira. A központ adatai szerint 1996-tól szaporodtak meg az ilyen jellegű bűncselekmények.

A legtöbb cselekmény az 1998-as évhez kapcsolódik, amikor is a szervezett bűnözői csoportok közötti terrorisztikus jellegű leszámolások voltak a jellemzőek. A robbantások számánál a második adat a szándékos események számát mutatja. Itt, ahogy a táblázatból is kitűnik ugrásszerű emelkedés látható 2000-ig. A cselekmények során alapvetően szabvány katonai eszközöket alkalmaztak, elsősorban kézigránátot. Ez az eszköz kiválóan alkalmas a megfélemlítésre, terrorizálásra. Előnye, hogy olcsó, könnyen kezelhető, kis helyen elfér, mégis hatékony.

A vizsgált időszakban ezek a támadások elsősorban szórakozóhelyek, autókereskedések, később személyek lakóhelye és pártok objektumai ellen irányultak. Tíz alkalommal került sor távirányítású robbanószerkezettel elkövetett cselekményre és ugyanennyi esetben követte el robbantásos merényletet gépkocsik ellen úgyszintén. 1998-ban derített fel a Rendőrség egy illegális robbanóanyag gyártó laboratóriumot is.

A magyar Büntető Törvénykönyv alapján véleményem szerint az alábbi bűncselekmények tekinthetők terrorista jellegűnek: Btk. 139.§. az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása, Btk. 140.§. lázadás, Btk. 142.§. rombolás, Btk. 155.§. népirtás, Btk. 157.§. apartheid, Btk. 166.§. emberölés, Btk. 174.§. kényszerítés, Btk. 174/B.§. nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport tagjai elleni erőszak, Btk. 175/A.§. emberrablás, Btk. 259.§. közveszély okozás, Btk. 261.§. terrorcselekmény, Btk. 262§, légi jármű hatalomba kerítése, Btk. 263.§. visszaélés robbanóanyaggal vagy robbanószerrel, Btk. 263/A.§. visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel, Btk. 263/B§, fegyvercsempészet, Btk. 263/C.§. bűnszervezetben részvétel, Btk. 264.§. visszaélés radioaktív anyaggal, Btk. 264/B.§. visszaélés atomenergia alkalmazásával, Btk. 264/C.§. visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel, Btk. 265.§. visszaélés méreggel, Btk. 270/A.§. közveszéllyel fenyegetés, Btk. 303.§. pénzmosás, Btk. 323.§. zsarolás.⁶

Magyarországon a kilencvenes évek elejétől kialakult rendszere, módszerei és szervezetei vannak a terrorizmus elleni küzdelemnek.

A terrorizmus elleni küzdelem magyarországi irányítási rendszere

A legfőbb irányító szerv az Országgyűlés, amely a jog eszközeivel képes a hatékony fellépés lehetőségét megteremteni. Az Országgyűlésnek több bizottsága is érintett a terrorizmus elleni harc irányításában. Nevezetesen: Nemzetbiztonsági Bizottság, Önkormányzati és Rendészeti Bizottság, EU Integrációs Ügyek Bizottsága, Külügyi Bizottság, Honvédelmi Bizottság, Környezetvédelmi Bizottság,

A legfelső szintű irányításban az Alkotmány előírásainak megfelelően szerepet kap a Köztársasági Elnök és a végrehajtó hatalmat gyakorló Kormány. Ezt a munkáz segíti a kormány szinten létrehozott Nemzetbiztonsági Kabinet, és a Terrorista Ellenes Koordinációs Bizottság.

A terrorizmus elleni hatékony fellépés érdekében valamennyi minisztériumnak vannak teendői.

Néhány minisztérium hatékony szervezetekkel és eszközökkel is rendelkezik a terrorizmus elleni küzdelem eredményes megvalósításához: Miniszterelnöki Hivatal, Polgári Nemzetbiztonsági Szolgálatokat Irányító Tárca Nélküli Miniszter, Belügyminisztérium, Honvédelmi Minisztérium, Igazságügy Minisztérium, Pénzügy Minisztérium, Környezetvédelmi Minisztérium, Külügyminisztérium.

A terrorizmus elleni harc végrehajtó szervei Magyarországon

A hatékony fellépés alapja az időbeni felderítés. Hazánkban jelenleg hat titkosszolgálat és hat rendvédelmi szerv tagjai vonhatók be ilyen irányú felderítő tevékenység végrehajtására.⁷

Az eredményes fellépést nagyban segíti az elmúlt év során létrehozott Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ, amely képes arra, hogy értékelje és elemezze a rendvédelmi a hazai és külföldi szervektől beérkező információkat és továbbítsa azokat a megfelelő kormányzati, vagy rendvédelmi szervhez.

A Magyar Köztársaság Rendőrsége rendelkezik a terrorizmus elleni sikeres fellépéshez szükséges speciálisan felkészített rendőri szervekkel.⁸

A rendőrségi szervezetek mellett komoly szerepet kaphatnak a terrorizmus elleni eredményes és hatékony fellépésben a magánbiztonsági szolgálatok /kb. 30000 fő/, a Polgárőrség a maga közel 50000-es létszámával, valamint a most alakuló Nemzetőrség.

Az Európai Unió lehetőségei a szervezett bűnözés elleni küzdelemben

Az Európai Unió /EU/ megalkotta közös kül- és biztonságpolitikáját /1992, Maastricht/ és kidolgozásra került a közös európai biztonsági- és védelempolitikája is /1992, Petersberg/.

A nemzetközi terrorizmus, a szervezett bűnözés és az illegális migráció, olyan kihívást jelentett az egyes európai országok számára, melyet már nemzeti szinten nem voltak képesek kezelni. Felmerült az igény a hatékony nemzetközi együttműködésre. A néhány éve létrehozott Európai Rendőri Hivatal /EUROPOL/ az Unió leghatékonyabb eszköze a terrorizmus elleni egységes fellépésnek. Jelenleg már működik a Terrorista Ellenes Osztály és létrehozásra került egy adatbázis a szélsőséges iszlám terrorista csoportokról. Megalakult a EU Rendőrfőnökök Műveletirányító Alkalmi Csoportja /1999, Tampere, Finnország/ és az EU Biztonsági Szervezetek is alakítottak egy hasonló szervezetet, azzal a céllal, hogy összehangolják a tagállamok és az Unión kívüli államok közötti egységes fellépést a terrorizmus, valamint a szervezett bűnözés ellen.

2001-ben az EU tagállamok elhatározták, hogy 2003-ig létrehoznak egy 60 000 fős katonai és egy 5000 fős rendőri egységet, amely válsághelyzetben az EU utasításainak megfelelően az adott válság, /válságok/ megoldására lesz hivatott.

Fontos szerepet kaphat még a hatékony és közös felkészülés a terrorizmus ellen, melynek letéteményesei az Európai Rendőr Akadémia, az Európai Rendőrtisztai Főiskolák Szövetsége, a Közép-európai Rendőr Akadémia, az Észak-balti Rendőr Akadémia és a Budapesten működő Nemzetközi Rendészeti Akadémia, valamint más regionális kiképző központok.

Magyarország, mint az EU tagjelölt állama szintén megpróbálja segíteni ezt a nemzetközi összefogást, a rendelkezésére álló eszközökkel. A Belügyminisztérium háttér intézményeként működő Nemzetközi Oktatási Központ szervezi, koordinálja és végzi a magyar és külföldi rendvédelmi szervek tagjai számára a válságkezeléssel, túsztárgyalással és a terrorizmus elleni hatékony fellépéssel kapcsolatos felkészítéseket, konferenciákat, speciális kiképzéseket.

2001 ősztől 2002 nyaráig nyolc rendezvényre került sor ezen a területen.⁹

E rendezvényeken több mint 1200 magyar és külföldi rendvédelmi szakember vett részt valamilyen fajta, a terrorizmussal kapcsolatos felkészítésen a Magyar Köztársaság Belügyminisztériuma szervezésében.

A tanfolyamok és konferenciák az alábbi témaköröket ölelték fel: a nemzetközi összefogás lehetőségei a terrorizmus elleni hatékony fellépés érdekében, a terrorizmus története, terrorista szervezetek felépítése, céljaik, a motivációk, a pénzmosás és a terrorizmus kapcsolata, válsághelyzetek és azok kezelése, túsztárgyalás és túszzabadítás, a Magyar Köztársaság terror elhárítási rendszere, válságkezelés és terror elhárítás megyei szinten, a terroristák által alkalmazott fegyverek, robbanóanyagok és robbanó csapdák, terrorcselekmény bünygyi helyszínelése, a terrorizmus törvényi szabályozása, speciális lövészet ismeretek, speciális taktikai képzés, speciális gépjármű vezetési ismeretek, vegyi és biológiai ismeretek, tereptan és térkép ismeret, az alkalmazási körzet földrajzi, gazdasági és bünygyi helyzete, egészségügyi ismeretek és elsősegélynyújtás, speciális pszichológiai felkészítés, stressz kezelés, híradó ismeretek, idegen nyelvi /albán, angol, arab, francia, német stb./ képzés, speciális számítási technikai ismeretek, nemzetközi jogi ismeretek, a válságkezelésben résztvevő nemzetközi szervezetek, speciális fizikai felkészítés.

A nemzetközi összefogás lehetőségei a terrorizmus elleni harcban

A terrorizmus elleni nemzetközi összefogás igénye már a sajnálatos szeptember 11-i támadás előtt is felmerült. Születtek is határozatok a különböző nemzetközi fórumokon, de a bevezetőben említett megítélési különbözőségek /terrorista vagy szabadság harcos/ miatt azok végrehajtása nem bizonyult hatékonynak.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete /ENSZ/ 1999. október 15-én a Biztonsági Tanács /BT/ 1267.-es számú határozatában felszólította a tálib kormányt, hogy késlekedés nélkül adja ki Usama BIN LADENt, akit a Cole amerikai hadihajó elleni támadással gyanúsítanak.¹⁰

2000. december 19-én a BT újra felszólította a tálibokat, hogy adják ki Usama BIN LADENT és zárják be az Afganisztánban működő terrorista kiképző központokat és hajtsák végre az ENSZ BT határozatait.

2001. szeptember 12-én a Közgyűlés és BT is határozatban ítélte el az amerikai elleni terrortámadást és felszólította az összes országot, hogy nyújtson segítséget a bűnösök bíróság elé állításában.

2001. szeptember 28-án a /BT/ elfogadta az 13730-as határozatot, amely széles körű lehetőségeket biztosít a tagállamok számára a terrorizmus elleni hatékony fellépéshez, különösen a pénzügyi lehetőségeik korlátozása terén.¹¹

2001. október, 5-től egy hetes ülést tartott a Biztonsági Tanács, ahol a nemzetközi terrorizmus elleni összefogás lehetőségeit tárgyalták.

Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete /NATO/ a Varsói Szerződés felbomlásával a NATO jelentősége is csökkenni látszott, de a világ különböző pontjain kialakuló válságok kezelése új feladatok és kihívások elé állította a Szervezetet. Komoly szerepet vállalt és vállal a volt Jugoszlávia területén bekövetkezett válságok megoldásában /Bosznia-Hercegovina, Koszovó, Macedónia/. A katonai műveletek végrehajtása mellett, a békefenntartásban és a demokrácia helyreállításában, a közbiztonság erősítésében, a politikai, gazdasági és szociális biztonság megteremtésében is komoly feladatokat kapott a NATO.

Az Amerikát ért terrortámadás után a NATO Alapító Okirat 5 cikkelye alapján a Szervezet felkészült a válaszcsapásra, hiszen egy tagját közvetlen támadás érte. 2002. október 4-én a szövetségesek az Egyesült Államok kérésére öt rendszabályt fogantatosítottak: hírszerzési információk cseréje és együttműködés a felderítésben, különösen a terrorista fenyegetésekkel, és akciókkal kapcsolatban, a kiválasztott szövetségeseket felkérlik arra, hogy támogassák a terrorizmus elleni műveleteket, és az Észak-atlanti Tanács felajánl öt AWACS repülőgépet és készenlét i haditengerész egységeket a terrorista ellenes műveletekhez, a NATO repülőgépek október 6-tól bevetésre készen állnak a terrorista csoportok elleni támadásokra, a NATO készenléti hadiflottája, amely nyolc fregattot és egy logisztikai-támogató hajóból állt, elindult a földközi-tengeri járőr útvonalára.

Az Egyesült Államok, és Nagy-Britannia elkezdte a katonai műveleteket az Al Qaida terrorista csoport ellen.

A Nemzetközi Bűnügyi Rendőri Szervezet /INTERPOL/ az INTERPOL a világ 178 országának rendőrségét tömöríti, és biztosítja a bűnüldözés lehetőségét szinte a világ minden pontján. Alapszabályzatában foglaltak szerint biztosítja minden bűnügyi szerv lehető legszélesebb körű kölcsönös együttműködését. A szervezet legfőbb irányító testülete a közgyűlés, amely 2001-ben Budapesten tartotta éves ülését, és dokumentumot fogadott el a terrorizmus elleni hatékony nemzetközi együttműködés érdekében. A határozat a világ valamennyi rendvédelmi szervét felszólította, arra, hogy fokozzák az országok közötti együttműködést és információcserét, beleértve a terrorcselekményekhez kapcsolódó gyanús pénzmozgások nyomon követését. Szorgalmazták továbbá a repülőtéri biztonság fokozását és újabb a terrorizmussal kapcsolatos adatbázis létrehozását.

A szervezeten belül a Bűnügyi Felderítő Igazgatóság végzi a szakmai tevékenységet és ennek keretében elemzi, rendszerezi és értékeli a tagországokból érkező információkat, koordinálja a nemzetközi jellegű bűnügyek, például a terrorcselekmények felderítését.

Fontos szerepet tölt be az Informatikai Igazgatóság, amely a világot átfogó számítógépes hálózatot működtet és hatalmas központi adatbázissal rendelkezik, megkönnyítve ezzel a terrorizmus elleni együttműködést is.

A Nemzetközi Rendőrfőnökök Szövetsége /IACP/ a több mint száz éves múlttal rendelkező szervezet az Egyesült Államok és a világ szinte minden országának rendvédelmi szerveinek vezetőit fogja össze. A Szövetség segítséget nyújt a nemzetközi szervezett bűnözés és terrorizmus elleni hatékony fellépésben az által, nemzetközi konferenciákat, felkészítéseket szervez és támogat, valamint dokumentumokat, kézikönyveket, ajánlásokat dolgoz ki a rendvédelmi szervek számára. Legutóbbi konferenciájukat ebben a témában Budapesten tartották március 17–19 között az ORFK-val közös szervezésben. Már 2001. novemberében kiadtak egy tanulmányt a belső terrorizmus elleni sikeres tevékenység érdekében „Vezetés az arcvonalból”¹² címen.

A fent említett nemzetközi szervezetek mellett jó néhány regionális kormányzati és nem kormányzati szerv nyújtott és jelenleg is biztosít lehetőséget a terrorizmus elleni nemzetközi összefogásra.¹³

A 2001. szeptember 11-i események világosan megmutatták a politika és a rendvédelem számára egyaránt, hogy a terrorizmus és a nemzetközi szervezett bűnözés ellen hatékonyan fellépni csak nemzet és szoros nemzetközi együttműködéssel lehetséges!

Glosszárrium:

INTERPOL: a világ 178 országának rendőrségét tömöríti, és biztosítja a bűnüldözés lehetőségét szinte a világ minden pontján. Alapszabályzatában foglaltak szerint biztosítja minden bűnügyi szerv lehető legszélesebb körű kölcsönös együttműködését.

Nemzetközi terrorizmus: Nemzetközi terrorizmusról akkor beszélhetünk, amikor több ország állampolgárai vesznek részt a terrorcselekmények előkészítésében és végrehajtásában.

Terror: erőszakos, kíméletlen módszer, eljárás. Rémuralom.

Terrorcselekmény: politikai harcban alkalmazott, erőszakos, megfélemlítő cselekedet (pl. gyilkosság, rongálás).

Terrorista: az a személy, aki a terrorcselekményeket megtervezi, megszervezi, végrehajtja. és bármilyen módon támogatja, segíti.

Terrorizmus: a polgárokon gyakorolt szándékos, módszeres erőszak, mely az általa kiváltott félelmen keresztül politikai célokat kíván megvalósítani.

Szervezett terrorista csoport: olyan több személyből álló csoport, amely speciálisan szervezett, ideológiailag motivált és tagjainak azonos politikai, vallási, szociális céljai vannak.

Jegyzetek:

¹ NETANYAHU Benjámín: *Harc a terrorizmus ellen. Hogyan lehet legyőzni a nemzetközi terrorizmust.* [Countering the changing threat of international Terrorism.] Ford. BEDŐ Csaba. Pécs, 1997, Alexandra.

² Loc. cit.

³ Loc. cit.

⁴ Terrorátadások 1981-2000: 1981 = 489; 1982 = 487; 1983 = 498; 1984 = 566; 1985 = 635; 1986 = 612; 1987 = 666; 1988 = 605; 1989 = 375; 1990 = 437; 1991 = 565; 1992 = 363; 1993 = 431; 1994 = 322; 1995 = 440; 1996 = 296; 1997 = 304; 1998 = 274; 1999 = 392; 2000 = 423;. SZOKOLAI Géza: *Bombamerényletekről.* Budapest, 2001, Future Security.

⁵ A robbantások számának alakulása 1996-2001 között: 1996 = 31; 1997 = 27; 1998 = 33; 1999 = 28; 2000 = 25; 2001 = 12. VARGA Tibor (szerk.): *Az 1996-2000 évig tartó időszak robbantásos cselekményei.* A Magyar Köztársaság Rendőrségének Bombaadat Központjának tájékoztatója. Kézirat. Budapest, 2001.

⁶ 1978/IV.tv. a büntetőtörvénykönyvről.

⁷ Információs Hivatal, Nemzetbiztonsági Hivatal, Nemzetbiztonsági Szakszolgálat, Katonai Felderítő Hivatal, Katonai Biztonsági Hivatal, Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálat, Rendőrség, Határőrség, Vám- és Pénzügyőrség, Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Bűnügyi Igazgatósága, Büntetés Végrehajtás, Katasztrófa Védelem.

⁸ Országos Rendőr Főkapitányság /ORFK/ Szervezett Bűnözés Elleni Igazgatósága, ORFK Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ, ORFK Elemző és Koordinációs Igazgatóság, ORFK Bűnügyi Ellátó Igazgatóság, Készenléti Rendőrség Terrorelhárító Szolgálat, Köztársasági Őrezred, Repülőtéri Biztonsági Szolgálat, Megyei Főkapitányságok különlegesen képzett alegységei.

⁹ Nemzetközi Tűsztárgyalói és Válságkezelői Konferencia /2001 szeptember, 50 fő/; Speciális Taktikai Képzési Tanfolyamok szervezése a magyar rendvédelmi szervek /rendőrség, határőrség, vám- és pénzügyőrség stb./ különleges alakulatai számára/ 2001 szeptember–december, mintegy 800 fő/; Biztonság Pszichológiai Tanfolyamok a magyar rendvédelmi, honvédelmi és magánbiztonsági szolgálatok vezetői számára /2001 szeptember–december, mintegy 200 fő/; Tűsztárgyalói Alap- és Továbbképzések a rendvédelmi szervek szakemberei számára /2001 október–december, 60 fő/; A Kozzovóba és a Sínai-félszigetre békefenntartói feladatokra kiutazó magyar rendőrök felkészítése /2001 október–november, 30 fő/; Nemzetközi Anti-Terrorista Tanfolyam a Külügyminisztérium támogatásával albán, boszniai, jugoszláv és makedón rendvédelmi szakemberek számára /2002 február, 16 fő/; Az Európai Válságkezelő Rendőri Erő magyar kontingense első harminc fős, csoportjának felkészítése / 2002 március, 30 fő/; Extrémizmus, terrorizmus nemzetközi szakszeminárium /2002 április, 50 fő/.

¹⁰ Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának 1999. október 15-én kelt 1267. számú határozata.

¹¹ Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának 2001. szeptember 28-án kelt 13730 .számú határozata.

¹² *Vezetés az arcvonalból.* Budapest, 2001, Országos Rendőr Főkapitányság. A kiadvány megtalálható angol nyelven a www.theiacp.org honlapcímen.

¹³ Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet; Amerikai Államok Szervezete; Afrikai Egység Szervezete; Csendes-óceáni Biztonsági Szerződés /ANZUS/; Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége /ASEAN/; Egyetemes Posta Unió /UPU/; Nemzetközi Polgárepidülés-ügyi Szervezet /ICAO/; Vámigazgatások Világszervezete.